

**LOKALNI PLAN SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE ZA OPŠTINU KOLAŠIN
ZA PERIOD OD 2021. DO 2025. GODINE**

Kolašin, septembar 2021. godine

Skraćenice

CG-Crna Gora

UN-Ujedinjene nacije

MFSS - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

ZSDZ-Zavod za socijalnu I dječju zaštitu

JLS- Jedinica lokalne samouprav

CSR -Centar za socijalni rad

ZZZCG-Zavod za zapošljavanje Crne Gore

JZU-Javna zdravstvena ustanova

DC-Dnevni centar

DZ-Dom zdravlja

OŠ-Osnovna škola

JU- Javna ustanova

NVO- Nevladina organizacija

PU- Pružalac usluga

PAS-Psihoaktivne supstance

OCD- Organizacija civilnog društva

UP-Udruženje penzionera

MO-Materijalno obezbjeđenje

JNP-Jednokratna novčana pomoć

DNJP- Dodatak za njegu i pomoć

CKCG-Crveni krst Crne Gore

OOCK-Opštinska organizacija Crveni krst

LGBTQ-Skraćenica za Lezbejke, gej muškarce, biseksualne, transrodnei queer osobe

Sadržaj

UVOD.....	4
PRAVNI OKVIR.....	6
FINANSIRANJE SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE.....	10
DEMOGRAFSKI PODACI.....	Error! Bookmark not defined.
POSTOJEĆI KAPACITETI.....	13
PRIORITETNE GRUPE I USLUGE U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE.....	Error! Bookmark not defined.
AKCIONI PLAN	Error! Bookmark not defined.
PLAN PRAĆENJA SPROVOĐENJA I PROCJENE USPJEŠNOSTI.....	Error! Bookmark not defined.

UVOD

Lokalni plan socijalne i dječje zaštite za opštinu Kolašin, za period 2021.do 2025. godine (u daljem tekstu: Lokalni plan) je strateški dokument koji se donosi u cilju unapređenja socijalne i dječije zaštite, daljegrazvoja usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici i jačanja međuresorne saradnje na lokalnom nivou.

Osnov za donošenje Lokalnog planaje Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list Crne Gore”, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17 i 50/17), kojim je propisano da se socijalna i dječja zaštita ostvaruje u skladu sa strateškim dokumentima, kojima se utvrđuju dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja socijalne i dječje zaštite. Strateška dokumenta čine mjere i programi koje utvrđuju Vlada Crne Gore i jedinice lokalne samouprave, odnosno opštine i koje je potrebno realizovati u cilju unapređenja socijalne i dječje zaštite. Takođe, osnov za donošenje Lokalnog plana su i Akcioni planovi za sprovođenje Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2018. do 2022. godine i Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine.

Opština Kolašin prepoznala je značaj strateškog planiranja u cilju poboljšanja socijalno-ekonomskog položaja građanaove opštine, odnosno djece, odraslih i starijih lica.

U izradi Lokalnog plana učestvovali su predstavnici/ce:

- Opštine Kolašin,
- JZU Dom zdravlja, Kolašin,
- JU Centar za socijalni rad za opštinuMojkovac i Kolašin,
- Uprave policije-OBKolašin,
- OO Crveni krst Kolašin,
- Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Područna jedinica Kolašin,
- NVO,

- Aktiva direktora
- Udruženja penzionera

Rješenjem broj:02-3850 od 09. 07. 2021. godine, imenovana je radna grupa, koju su činili:

1. Katarina Puletić, predstavnica Opštine Kolašin, koordinatorka,
2. Mirosava Nedić , predstavnica Opštine Kolašin, članica
3. Veselin Milošević, predstavnik ZZZCG-Biro rada Kolašin, član,
4. Ivana Marković, predstavnica JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin-PJ kolašin, članica,
5. Branka Golubović, predstavnica OO Crveni krst, članica,
6. Ana Danilović, predstavnica NVO, članica,
7. Radovan Šćepanović, predstavnik Uprave policije-OB Kolašin, član,
8. Nikola Dulović, predstavnik Udruženja penzionera, član,
9. Gordana Glavičanin, predstavnica JUZZ Dom zdravlja, članica,
10. Rajo Mišović, predstavnik Aktiva direktora, član.

Konsultantska podrška tokom izrade plana obezbijeđena je od strane mr Gorana Kuševije, uz tehničku podršku CEED Consulting.

Opština Kolašin je u cilju kvalitetnije izrade Nacrta Lokalnog plana sprovela proces konsultacije zainteresovane javnosti. Kreiran je upitnik koji je objavljen na sajtu Opštine Kolašin i distribuiran je putem e-maila, društvenih mreža, promovisan je u lokalnim medijima, kao i distribuiran u štampanom obliku i putem vibera široj javnosti..

Lokalni plan socijalne i dječije zaštite za opštinu Kolašin, za period 2021-2025. godine sadrži sljedeće podatke:

- ciljeve Lokalnog plana,
- koje aktivnosti i mjere treba realizovati,
- koji su indikatori aktivnosti i mjera,
- ko je nosilac za realizaciju svake aktivnosti i mjera,
- u kom vremenskom okviru aktivnosti i mjere treba realizovati, i

- izvor finansijskih sredstava

PRAVNI OKVIR

Kao članica Ujedinjenih nacija (UN) i Savjeta Evrope, Crna Gora sprovodi reformu sistema socijalne i dječje zaštite imajući u vidu prava, normative i standarde utvrđene u međunarodnim dokumentima prije svega onima koji se odnose na garancije ljudskih prava i sloboda, i to:

- Povelja o osnovnim pravima,
- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima,
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- Revidirana Evropska socijalna povelja,
- Dodatni protokol Evropske socijalne povelje,
- Protokol o izmjenama Evropske socijalne povelje,
- Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije,
- Konvencija UN o pravima djeteta,
- Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom,
- Konvencija UN o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama,
- Praksa Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu,
- Madridski međunarodni plan akcije o starenju i Politička deklaracija o starenju
- Praksu UN Komiteta za ekonomska, socijalna i kulturna prava i dr.

Ovaj Akcioni plan izrađen je uz uvažavanje preporuka UN Komiteta za prava djeteta i UN Komiteta o pravima osoba s invaliditetom, kako bi Crna Gora ostvarila napredak u ostvarivanju prava garantovanih Konvencijama.

U okviru domaćeg zakonodavstva, prilikom izrade Lokalnog plana uzeti su obzir sljedeći zakoni: Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG“, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17 i 50/17), Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19 i 38/20), Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Službeni list Crne Gore“, br. 6/16, 2/17, 22/17, 13/18 i 67/19), Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 29/05, 14/07, 47/07, 12/07 i 13/07 i „Službeni list Crne Gore“, br. 79/08, 14/10,

78/10, 34/11, 39/11, 40/11, 66/12, 36/13, 38/13, 61/13, 6/14, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16 i 80/20), Porodični zakon („Sl. list Republike Crne Gore“, broj 1/07 i „Sl. list Crne Gore“ broj 53/16), Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku („Sl. list Crne Gore“ broj 64/11), Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službeni list CG“, br. 46/10 i 40/11), Zakon o zabrani diskriminacije („Službeni list CG“, br. 46/10, 40/11, 18/14 i 42/17), Zakon o kretanju lica s invaliditetom uz pomoć psa pomagača („Službeni list CG“, br. 76/09 i 40/11), Zakon o povlastici na putovanje lica s invaliditetom („Službeni list CG“, br. 80/08, 40/11 i 10/15) i dr.

Takođe, prilikom izrade Akcionog plana poseban značaj imala su i sljedeća strateška dokumenta:

- Strategija za ostvarivanje prava djeteta 2019-2023;
- Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za 2020. godinu;
- Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za 2020. godinu;
- Strategija prevencije i zaštite djece od nasilja 2017-2021 godine;
- Strategija zaštite od nasilja u porodici 2016-2020 godine;
- Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTIQ osoba u Crnoj Gori (2019-2023);
- Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u CG (2016-2020);
- Strategija za integraciju lica s invaliditetom u Crnoj Gori 2016-2020;
- Programa za suzbijanje nasilja i vandalizma u školama i dr.

Oblast socijalne i dječje zaštite uređena je Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti koji je u najvećoj mjeri usklađen s međunarodnim standardima i obavezama preuzetim ratifikacijom međunarodnih ugovora, prije svega onima koji se odnose na garancije ljudskih prava i sloboda. Socijalna i dječja zaštita je djelatnost javnog interesa, koja se sezasniva na principima: uvažavanja integriteta i dostojanstva korisnika socijalne i dječje zaštite; zabrane diskriminacije korisnika; Informisanja korisnika o svim podacima koji su značajni za utvrđivanje njegovih socijalnih potreba i ostvarivanje prava, kao i o tome kako te potrebe mogu biti zadovoljene; individualnog pristupa korisniku u pružanju prava iz socijalne i dječje zaštite; aktivnog učestvovanja korisnika u kreiranju, izboru i korišćenju prava iz socijalne i dječje zaštite; uvažavanja najboljeg interesa korisnika u ostvarivanju prava iz socijalne i dječje zaštite; prevencije institucionalizacije i dostupnosti usluga u najmanje restriktivnom okruženju; pluralizma usluga i pružalaca usluga socijalne i dječje zaštite koje obavljaju i organizacije civilnog društva i druga pravna i fizička lica, pod uslovima i na način propisanim zakonom; partnerstva i udruživanja različitih nosilaca djelatnosti i programa, posebno na lokalnom nivou u cilju dostupnosti usluga u najmanje restriktivnom okruženju i prevencije institucionalizacije i transparentnosti u pogledu informisanja javnosti o socijalnoj i dječjoj zaštiti u sredstvima javnog informisanja, kao i na druge načine, u skladu sa zakonom.

Zakonom su uređena osnovna prava iz socijalne i dječje zaštite, kao materijalna davanja i usluge. Materijalna davanja iz socijalne zaštite su: materijalno obezbjeđenje; lična invalidnina; dodatak za njegu i pomoć; zdravstvena zaštita, troškovi sahrane; jednokratna novčana pomoć; naknada roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu. Materijalna davanja iz dječje zaštite su: naknada za novorođeno dijete; dodatak za djecu; troškovi ishrane u predškolskim ustanovama; pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama, refundacija naknade zarade i naknada zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo; naknada po osnovu rođenja djeteta i refundacija naknade zarade i naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.

U skladu sa navedenim zakonom opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao što su: jednokratne pomoći; subvencije u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća koja osniva opština i druga materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao i materijalna davanja iz dječje zaštite, kao što su: pomoć za novorođeno dijete; pomoć za nabavku školskog pribora i druga materijalna davanja. Vrste materijalnih davanja, bliže uslove, način i postupak za ostvarivanje prava i propisuje nadležni organ opštine.

Usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite su: podrška za život u zajednici; savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga; smještaj, neodložne intervencije i druge usluge.

USLUGE SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE	
Podrška za život u zajednici	Pomoć u kući
	Stanovanje uz podršku
	Svratište
	Personalna asistencija
	Tumačenje I prevođenje na znakovni jezik
	Dnevni boravak/centar
Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge	Savjetovanje
	Terapija
	Medijacija

	SOS telefon
Usluge smještaja	Porodični smještaj-hraniteljstvo
	Porodični smještaj
	Smještaj u ustanovu
	Prihvatište-sklonište I druge vrste smještaja
Neodložne intervencije	Usluge koje se pružaju radi osiguranja bezbjednosti u situacijama koje ugrožavaju život, zdravlje i razvoj korisnika i obezbjeđuje se 24 sata dnevno. Usluge neodložne intervencije pruža Centar za socijalnu rad
Drugo	Ostale usluge

Dokumenta na

lokalnom nivou, koja su donijeta u oblasti socijalne i dječje zaštite:

- Lokalni akcioni plan za borbu protiv vršnjačkog nasilja opštine Kolašin 2020-2022;
- Lokalni akcioni plan za mlade 2020-2021;
- Lokalni akcioni plan i plan aktivnostiza postizanje rodne ravnopravnosti na teritoriji opštine Kolašin 2018-2022;
- Lokalni akcioni plan za LGBT osobe za 2019. godinu;
- Odluka o rješavanju stambenih potreba po osnovu prava na socijalno stanovanje;
- Odluka o izmjenama Odluke o jednokratnim socijalnim davanjima;
- Odluka o usvajanju Lokalnog programa socijalnog stanovanja opštine Kolašin za 2019. godinu.

FINANSIRANJE SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

Sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite obezbjeđuju se u budžetu države i budžetu opštine, kao i vršenjem djelatnosti pružalaca usluga. Sredstva za usluge socijalne i dječje zaštite obezbjeđuju se i putem učešća korisnika, odnosno njihovih srodnika koji su dužni da ih izdržavaju, donacija, poklona, zavještanja, legata, osnivanjem zadužbina i fondacija i dr., u skladu sa posebnim zakonom.

U budžetu opštine mogu se obezbijediti sredstva za materijalna davanja u socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana ovim zakonom i za usluge socijalne i dječje zaštite, kao što su: pomoć u kući, dnevni boravak, usluge narodne kuhinje, odmor i rekreaciju djece, stanovanje uz podršku, smještaj u prihvatilište - sklonište, stanovanje za socijalno ugrožena lica, u skladu sa zakonom i druge usluge u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima. Ukoliko opštine nijesu u mogućnosti da obezbijede sredstva za usluge u njihovom finansiranju učestvovala država.

Radi razvoja, odnosno finansiranja usluga socijalne i dječje zaštite sredstva se obezbjeđuju iz budžeta države, budžeta opštine, donacija, igara na sreću i drugih izvora. Sredstvima se finansiraju usluge socijalne i dječje zaštite za kojima postoji potreba u opštini i inovativne usluge i usluge socijalne i dječje zaštite od posebnog značaja za državu.

Pravilnikom o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite ("Službeni list Crne Gore", broj 42/15) propisani su kriterijumi za raspodjelu sredstava koja se obezbjeđuju za razvoj i finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite za kojima postoji potreba u opštini i inovativne usluge i usluge socijalne i dječje zaštite od posebnog značaja za državu. U članu 4 navedenog pravilnika propisano je da su kriterijumi za raspodjelu sredstava za usluge socijalne i dječje zaštite za kojima postoji potreba u opštinama: usluga utvrđena kao prioritet Lokalnim planom; potreba za pružanjem određene usluge; učešće opštine u finansiranju usluge; plan održivosti usluge; definisana ciljna grupa i broj korisnika; broj zaposlenih za pružanje usluge; plan praćenja i procjene uspješnosti usluge i finansijska sredstva potrebna za realizaciju usluge. Takođe, članom 6 pomenutog pravilnika, definisano je da Sredstva za razvoj, odnosno finansiranje usluga obezbijedena u skladu sa zakonom raspodjeljuju se opštinama prema stepenu razvijenosti opštine razvrstane u skladu sa posebnim zakonom na način da opštinama prve, druge i treće grupe stepena razvijenosti u procentu višem od 50%, kao i

članom 8 da Opština prve, druge i treće grupe stepena razvijenosti učestvuje u finansiranju usluge najmanje 10%. Kolašin pripada trećoj grupi stepena razvijenosti.¹

DEMOGRAFSKI PODACI

Prema podacima popisa stanovništva iz 2011. godine², opština Kolašin ima 8380 stanovnika, od čega 4229 (50,47%) muškaraca i 4151 žena (49,53%). Po broju stanovnika, Kolašin čini 1.4 % ukupnog stanovništva Crne Gore, tj. sedamnaestuopštinu po broju stanovnika. U gradskom/urbanom dijelu opštine živi 32.52% stanovnika (ukupno 2725), dok 67.48% živi van gradske sredine, odnosno 5655. Kada je u pitanju starosna struktura, po popisu iz 2011. godine, prosječna starost stanovništva u Kolašinu je 40.1 godina (38.7 muškarci, a 41.5 žene). Takođe prema istom popisu, broj punoljetnih građana je 6658, od čega 3379 muškog pola i 3279 ženskog pola. Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine, prvi put su se prikupljali podaci o postojanju smetnji u obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Pitanja u obrascu su bila: ima li osoba zbog neke dugotrajne bolesti, invalidnosti ili starosti teškoća u obavljanju svakodnevnih aktivnosti; vrsta smetnji; uzrok smetnji i vrsta pomagala koju lice koristi. Na ovo pitanje bilo je moguće dati više odgovora, jer lice može da ima više od jedne vrste smetnji. Prema datim istraživanjima, u Kolašinu postoji 1216 lica koja su navela da imaju smetnje u obavljanju svakodnevnih aktivnosti.

Tabela 1. Broj lica prema vrsti smetnji u odnosu na ukupno stanovništvo, Popis 2011.god.

Smetnje sa kretanjem	701 ili 8.4 %
Smetnjesa sluhom	160 ili 1.9 %
Smetnje sa vidom	293 ili 3.5 %
Smetnje sa pamćenjem, koncentracijom ili sporazumjevanjem	109 ili 1.3 %
Ostale teškoće	378 ili 4.5 %

¹Ministarstvo ekonomije, preliminarni podaci

²Popis stanovništva, domaćinstva i stanova u Crnoj Gori 2011.godine, Monstat

Tabela 2. Kretanje broja stanovnika opštine Kolašin od 2011-2020.god, prema procjenama Monstata

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj stanovnika	8.381	8.226	8.060	7.954	7.830	7.704	7.553	7.400	7.228	7.132

Grafički prikaz kretanja broja stanovnika opštine Kolašin od 2011-2020.god.

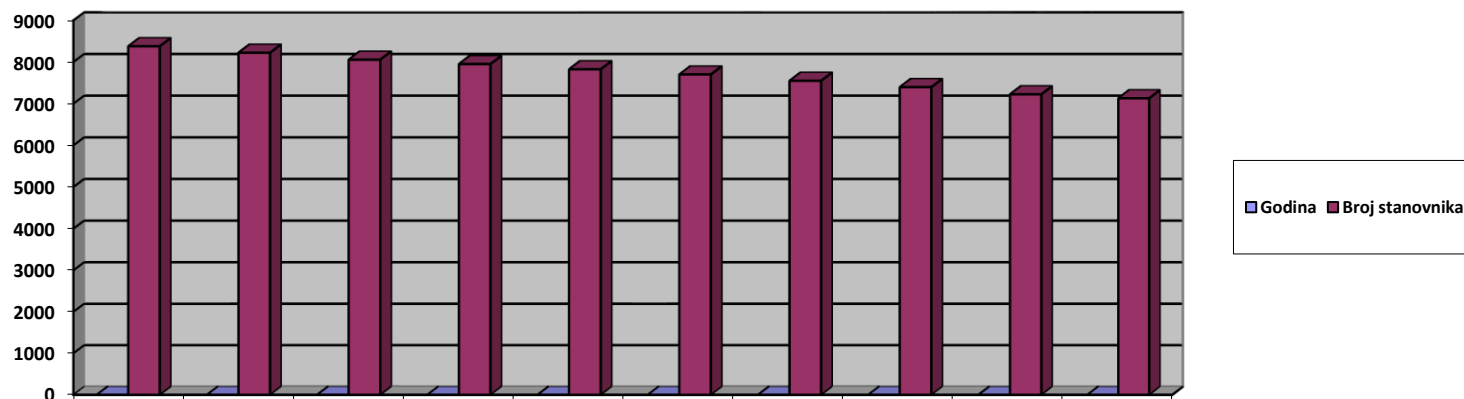

Tabela 3. Ukupan broj korisnika penzija prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju i vrstama prava za decembar 2020.god.

Vrste penzija							
Starosna		Invalidska		Porodična		Ukupno	
Broj korisnika	Prosječna penzija	Broj korisnika	Prosječna penzija	Broj korisnika	Prosječna penzija	Broj korisnika	Prosječna penzija

767	273.10	235	221,70	413	209,39	1415	245,98
-----	--------	-----	--------	-----	--------	------	--------

Obrazovni sistem na području opštine Kolašin čini predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Mrežu školskih ustanova čini 1 predškolska ustanova, 6 osnovnih i 1 srednja škola. Kada je riječ o djeci predškolskog uzrasta, 222 djece je upisano u JPU Sestre Radović.

Tabela 4. Broj učenika po školama u opštini Kolašin 2021. godine

JUOŠ Risto Manojlović	JUOŠ Međuriječje	JUOŠ Vojin Čepić	JUOŠ Mojsije Stevanović	JUOŠ DrRadoslav Jagoš Vešović	JUSMŠ Braća Selić
535	15	35	28	18	259

POSTOJEĆI KAPACITETI

Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja

U nadležnosti ovog Sekretarijata su poslovi iz oblasti socijalne i dječje zaštite, njege starijih lica, lica sa invaliditetom i marginalizovanih kategorija stanovništva, sporta i fizičke kulture, omladinske politike, rodne ravnopravnosti, prevencije narkomanije i bolesti zavisnosti, saradnje sa NVO sektorom, sfere kulture, kao i drugih poslova iz svog djelokruga u skladu sa zakonom i drugim propisima.

U oblasti socijalne i dječje zaštite, u izvještajnom periodu³, u skladu sa Odlukom o jednokratnim socijalnim davanjima, obrađeni su akti za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći građanima u 154 predmeta. Takođe, na osnovu pomenute odluke, urađeno je 59 rješenja, kojima je odobrena naknada za opremu za novorođeno dijete. U ovom periodu, obavljani su poslovi regulisanja prava korisnika boračko invalidske zaštite, prava na invalidninu, porodičnu invalidninu, materijalno obezbjeđenje, zdravstvenu zaštitu i pravo na naknadu pogrebnih troškova. Sekretarijat takođe radi na kreiranju registra ranjivih grupa, vrši procjenu učenika povodom usmjeravanja u poseban obrazovni sistem, reusmjeravanje djece, obavljanje

³ Izvještaj o radu Sekretarijata za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja za 2020. godinu

individualnih razgovora sa djecom i roditeljima, učestvuje u multidisciplinarnom timu za sprečavanje nasilja u porodici, radi izvještaje o adaptiranosti i elementima pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Na evidenciji se nalazi 30 djece, koja su usmjerena u posebni obrazovni program. Takođe, u Sekretarijatu se obavljaju i stručni razgovori, kao i pružanje psihološke podrške i pomoći mladima i djeci sa teritorije opštine Kolašin. Kada je u pitanju ranjiva kategorija RE populacije, Sekretarijat redovno izvještava i participira u rješavanju pitanja socijalne inkluzije ove populacije stanovništva.

Opština Kolašin je potpisala Sporazum o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBTI osobama sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava 2016. godine, kojim se između ostalog obavezala da će usvojiti lokalni akcioni plan. Opština Kolašin je 2019. godine usvojila prvi lokalni akcioni plan za LGBT osobe. U prethodnom periodu, ostvarena je saradnja sa: NVO Juventas, NVO Kvir Montenegro, Asocijacija "Spektra" kao i LGBT Forum Progres.

JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin odlučuje o pravima iz socijalne i dječje zaštite, može ga osnovati samo država, kao javnu ustanovu, za teritoriju jedne ili više opština. Centar za socijalni rad: obavlja procjenu stanja, potreba, snaga i rizika korisnika i drugih lica značajnih za korisnika, procjenu podobnosti staraoca, hranitelja i usvojioca, izradu i praćenje individualnih planova usluga, rješava u prvom stepenu o zahtjevima za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite, preduzima mjere, pokreće i učestvuje u sudskim i drugim postupcima, vodi evidencije i stara se o čuvanju dokumentacije korisnika i obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom. Osim navedenih poslova centar za socijalni rad pokreće, razvija i učestvuje u realizaciji strategija, planova i programa koji doprinose zadovoljavanju potreba građana i saraduje sa organima državne uprave, opštine i drugim organizacijama u oblasti socijalne i dječje zaštite na teritoriji opštine za koju je osnovan.

Na ime novčane naknade po osnovu materijalnog obezbijeđenja u 2020. godini isplaćeno je 194.633,50€, po osnovu lične invalidnine 93.300,15 €, dok je za dodatak za njegu i pomoć drugog lica izdvojeno 244.776,53€. Za pravo na povlastice na putovanja lica sa invaliditetom za 2020. godinu za opštinu Kolašin, izdvojeno je 17.011,90€, za naknadu roditelju ili staratelju-njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine 74.597,68€, troškove sahrane 3.922,30€ i za isplatu jednokratnih novčanih pomoći tokom 2020. godine utrošena su sredstva u iznosu od 4.325,00€ preko PJ Kolašin za 84 korisnika, dok je preko MFSS odobreno 2600,00€ za 12 korisnika.

Tabela 5. Prikaz broja korisnika prava na osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti za 2018, 2019. i 2020. godinu

Vrsta materijalnog davanja	2018.god.	2019.god.	2020.god.
Materijalno obezbjeđenje	186	172	174
Lična invalidnina	41	39	40
Dodatak za njegu i pomoć drugog lica	261	278	279
Povlastice na putovanja lica sa invaliditetom	69	25	14
Nadoknada roditelju ili staratelju – njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine	31	31	32
Zdravstvena zaštita	32	45	24
Troškovi sahrane	19	17	13
Jednokratna novčana pomoć	62	70	12

Grafički prikaz broja korisnika MO, LI, DNJP za period 2018-2020.godine

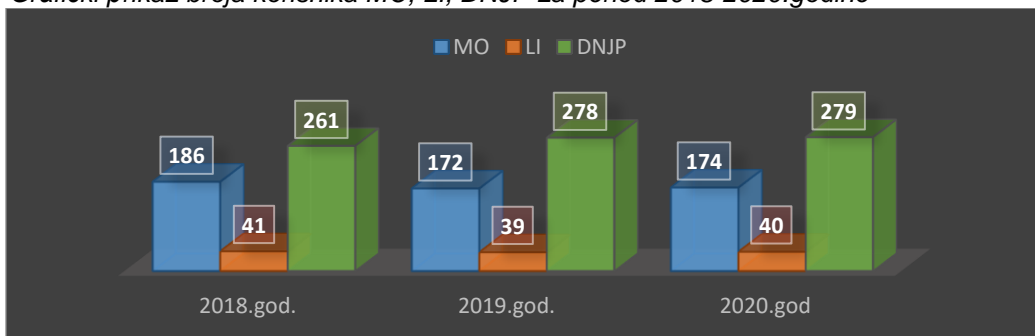

Tabela 6. Prikaz broja korisnika prava na materijalna davanja u dječijoj zaštiti decembar 2018, 2019 i 2020. godine

Vrsta materijalnog davanja	2018.god.	2019.god.	2020.god.	Utrošena sredstva za 2020.
Naknada za novorođeno dijete	57	60	57	6.768,82€.
Dodatak za djecu	108	104	103	63.700,06 €
Pomoć u vaspitanju i obrazovanju djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama – troškovi prevoza	0	6	5	1.226.00€
Naknada po osnovu rođenja djeteta	29	35	38	38,512€
Novčana nadoknada	31	28	20	158.079,00€.

Stručni tim JU Centar za socijalni rad za opštinu Kolašin koji se bavi porodičnom problematikom u toku 2020. godine je posredovao u 8 slučajeva poremećenih porodičnih odnosa i bračnih sporova. Na 2 zahtjeva Suda dostavljeni su nalazi i

mišljenja u vezi razvoda brakova i vršenja roditeljskih prava nad maloljetnom djecom. Osim urađenih procjena potreba djece, kao i kapaciteta i podobnosti roditelja da na iste adekvatno odgovore, Stručni tim je i predlagao najprikladnije i najfunkcionalnije modele po kojima su ostvarivani kontakti djece sa roditeljem sa kojim ne živi. Takođe, u 2020-oj godini na osnovu Pravosnažne presude Osnovnog suda u Podgorici, zajedan slučaj Centar za socijalni rad u Kolašinu posreduje svakog petka u terminu od 13-15 časova, prilikom viđanja maloljetnog djeteta u kontrolisanim uslovima u prostorijama Centra za socijalni rad. Centar za socijalni rad PJ Kolašin je pokrenuo postupak kod suda za ograničenje/lišenje roditeljskog prava za 2 roditelja, a za tri porodice je donešeno rješenje za Nadzor nad vršenjem roditeljskog prava.

Tokom 2020. godine JU Centru za socijalni rad Kolašin prijavljeno je ukupno 17 slučajeva porodičnog nasilja kod odraslih lica i to od strane MUP-a CG, OB Kolašin i Područnog organa Suda za prekršaje, škole, od strane stranaka, drugih ustanova i sl. Ukupan broj žrtava bio je 17 od čega je 2 žrtve muškog pola i 15 žrtava ženskog pola. Kada su u pitanju žrtve djece, broj žrtava djece je 21, od kojih je 16 žrtava muškog pola, a 5 žrtava su ženskog pola. Od ukupnog broja žrtava djece, fizičko nasilje je bilo prisutno u 4 slučaja, seksualno u dva, zanemarivanje od strane roditelja 1 i 14 su djeca svjedoci nasilja. Stručni radnici Centra su svim žrtvama pružali savjetodavnu pomoć i psihološku podršku.

Tabela 8. *Nasilje u porodici za 2020.god.prema evidenciji CSR*

Broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici		17
Žrtve porodičnog nasilja	Žene	15
	Muškarci	2
	Djeca	21
	Ženskog pola	5
	Muškog pola	16

Tabela 9. Broj preduzetih mjera za 2020. god.prema evidenciji CSR

	Preduzete mjere – djeca	Preduzete mjere – odrasla i starija lica
Određivanje voditelja slučaja	9	11
Urađena procjena rizika	9	11
Prijava slučaja policiji	0	8
Izrada IP za žrtvu	7	11
Savjetodavna pomoć	21	17
Psihološka podrška	18	17

Prema podacima SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, tokom perioda 01.01.2020. godine-31.12.2020.godine 12 poziva je upućeno iz opštine Kolašin.

Tabela 10. Struktura maloljetničke delikvencije u odnosu na starosnu dob i pol

Djeca ispod 14 godina	/	/
Mlađi maloljetnici	1	Muškog pola
Stariji maloljetnici	1	Muškog pola
Mlađa punoljetna lica	/	/

Prema evidenciji Centra za socijalni rad Kolašin, pod starateljstvom se nalazi ukupno 42 lica, od čega je 27 punoljetnih lica i 15 maloljetnih lica. Služba starateljstva u Kolašinu u izvještajnom periodu, donijela je: 2 rješenja o postavljanju staraoca za maloljetnu djecu; 9 rješenja o postavljanju staraoca za 9 punoljetnih lica, koja su lišena poslovne sposobnosti; 11 rješenja o postavljanju privremenog staratelja; 7 rješenja o prestanku starateljstva i to 2 rješenja o prestanku porodičnog smještaja-hraniteljstva, 1 rješenje za porodični smještaj i 1 rješenje za lice kojem je prestalo pravo na smještaj u JU Zavod "Komanski most", jedno rješenje za lice kojem je prestao smještaj u Dječji dom "Mladost", jedno rješenje za lice kojem je prestalo pravo za smještaj u Dom starih "Bijelo Polje" i dva rješenja za prestanak starateljstva od kojih je jedno usled smrti staratelja, a drugo zbog promjene staratelja.

U toku 2020. godine preko JU Centar za socijalni rad PJ Kolašin regulisan je porodični smještaj – hraniteljstvo za dvojedece bez roditeljskog staranja i porodični smještaj za jedno odraslo ili staro lice. U 2020. godini, u Centru za socijalni rad Kolašin, prestalo je pravo na porodični smještaj-hraniteljstvo za dvojedece i pravo na porodični smještaj za jedno

odraslo lice. Na kraju izvještajnog perioda, u decembru 2020. godine, 19 lica je koristilo pravo na porodični smještaj i porodični smještaj/hraniteljstvo, a za te namjene u toku 2020. godine, utrošena su novčana sredstva u iznosu od 65.651.43e.

Kada je u pitanju usluga smještaja Centar za socijalni rad PJ Kolašin u 2020. godini nije realizovao nijedan smještaj maloljetnog lica u dječji dom. Na kraju izvještajnog perioda: u JU Dječji dom „Mladost“ Bijela nalazi se jednomaloljetno lice, dok je jednom licu u toku 2020. god. prestalo pravo na smještaj; u Dom za stara lica „Grabovac“ Risan na smještaju se ukupno nalaze dva lica; u Dom za stara lica „Bijelo Polje“ u Bijelom Polju na kraju izvještajnog perioda na smještaju se nalazi ukupno četiri lica. U JU Resursni centar za sluh i govor „dr. Peruta Ivanović“ u Kotoru periodično boravi jednomaloljetno lice; u JU Zavod „Komanski most“ u Podgorici na smještaju se nalazi jedno odraslo lice; u JU Centar za obrazovanje i osposobljavanje „1.jun“ u Podgorici na smještaju se nalaze 3 lica.

U ustanove socijalne i dječije zaštite van teritorije Crne Gore iz opštine Kolašin smještene su dva lica i to: u Zavod za smještaj odraslih lica »Male pčelice« u Kragujevcu na smještaju se nalazi jedno lice i u JU za djecu i mlade »Sremčica« na smještaju se nalazi jedno lice. Za lice smješteno u Sremčici u toku je premještaj u JU Zavod »Komanski most« Podgorica.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore-Biro rada Kolašin

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je pravno lice koje ima status državnog fonda i obavlja djelatnost koja obuhvata poslove u vezi sa zapošljavanjem utvrđene Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, drugim propisima i Statutom Zavoda, kao poslove iz prenesene nadležnosti.

Kada je u pitanju opština Kolašin, na dan 31.12.2020. godine, na ZZZCG registrovano je 917 lica od kojih 486 žena i 431 muškarac.

Tabela 11. Podaci o nezaposlenim licima po polu za 2019. i 2020. godinu

31.12.2019.god.		31.12.2020.god.	
Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
395	361	486	431

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – Biro rada Kolašin na dan 31.12.2020. godine nalazilo se 95 lica sa invaliditetom, od čega 72 lica po rešenju Komisije za profesionalnu rehabilitaciju ZZZ. Prema stepenu invalidnosti: laki invaliditet 54 lica, umjereni invaliditet 17 lica i teški invaliditet 1 lice.

Tabela 12. Broj kategorisanih lica ZZZ po vrsti invaliditetu

Laki invaliditet od 20%-49%	54
Umjereni invaliditet od 50%-79%	17
Teški invaliditet od 80%-100%	1
Invalid rada II i III kategorije	/
Kategorisana omladina	/

Tabela 13. Nezaposlena lica po polu i nezaposlena lica sa invaliditetom po polu na dan 30.04.2021.god.⁴

Ukupno	Žene	Muškarci	Lica sa invaliditetom		
			Ukupno	Žene	Muškarci
10.083	550	533	95	60	45

Lica sa invaliditetom koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore imaju pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa zakonom; novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja udruge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, u skladu sa zakonom i aktom organa državne uprave nadležnog za poslove rada; jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta, u skladu sa aktom Ministarstva. Takođe, pravo na profesionalnu rehabilitaciju može ostvariti nezaposleno lice sa invaliditetom, koje se zbog umanjene radne sposobnosti ne može uspješno uključiti u tržište rada, odnosno, zaposleno lice sa invaliditetom, koje zbog umanjene radne sposobnosti ne može zadržati postojeće zaposlenje ili napredovati u njemu.

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem realizovao se osmi put za redom. Broj korisnika Programa stručnog osposobljavanja je 23, od čega 12 u javnom sektoru, a 11 u privatnom sektoru. U 2020. godini, mjere

⁴ Mjesečni statistički bilten april 2021, ZZZCG

aktivne politike zapošljavanja realizovane su za 45 nezaposlenih lica sa evidencije Zavoda za zapošljavanje – Biro rada Kolašin. Programi Javnog rada realizovani su za 15 lica, Projekat “Neka bude čisto” za 6 lica, Osposobljavanje za samostalan rad 21 lice, osposobljavanje za rad kod poslodavca 1 lice, kroz program “Stop svojoj ekonomiji” 2 lica I 1 kredit za samozapošljavanje kojim se otvara jedno radno mjesto. Nakon objave poziva 2020. – Grant bespovratna sredstva za samozapošljavanje, na teritoriji opštine Kolašin ZZZ je finansirao 11 odobrenih projekata ukupne vrijednosti 80.328.21e.

Tokom 2020. godine prosječno 108 lica mjesečno je koristilo pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti.

JZU Dom zdravlja Kolašin

JZU Dom zdravlja Kolašin je referentni centar primarne zdravstvene zaštite. Primarna zdravstvena zaštita u opštini organizovana je kroz rad jednog Doma zdravlja u gradu i tri zdravstvene ambulante (Manastir Morača, Dragovića Polje, Bare Kraljske). Organizacione cjeline doma čine: četiri ambulante izabranog doktora za odrasle, dvije ambulante izabranog doktora za djecu i jedna ambulanta izabranog doktora za žene. U sklopu objekta funkcionišu centri i jedinice za podršku timovima izabranog doktora i to: Centar za Rtg i ultrazvučnu dijagnostiku, Centar za laboratorijsku dijagnostiku, Savjetovalište za mlade, Savjetovalište za reproduktivno zdravlje i Populaciono savjetovalište. Jedinice za podršku su: Jedinica za fizikalnu medicinu i Jedinica za patronažu.

Kada su u pitanju korisnici PAS, u DZ je urađeno 37 testova za pacijente godišta 1982, 1983, 1984, 1985, 1987, 1988, 1996, 1997.ivećinom za godišta 2000, 2001. i 2002.

Crveni krst Crne Gore-Opštinska organizacija Crveni krst Kolašin

Opštinska organizacija Crvenog krsta Kolašin je prepoznatljiv i značajan partner u cjelokupnom životu lokalne zajednice. Crveni krst ostvaruje svoju zaštitnu ulogu na planu brige o najugroženijim kategorijama stanovništva i izbjeglim licima, sa primarnim ciljem na brizi o djeci, samohranim majkama, djeci sa smetnjama u razvoju, djeci lišenoj roditeljskog staranja, licima preko 65 godina i svima kojima je potrebna briga i pomoć društvene zajednice.

U toku 2020. godine, pomoć u paketima hrane i higijeni bila je povećana usljed aktuelne situacije sa epidemijom Covid-19. Podijeljeno je oko 1500 paketa, a pomoć je pružena 500 porodica sa područja cijele opštine. Za obezbjeđivanje ovih paketa pomoći osim Crvenog krsta Crne Gore dobijena je pomoć i od mnogih sugrađana, kao i firmi i institucija iz zemlje i inostranstva. Pomoć su dobila samohrana lica, korisnici prava na materijalno obezbjeđenje, kao i korisnici dodatka za njegu

i pomoć i ličnu invalidninu. Na projektu „Pomoć u kući za odraslo i staro lice sa invaliditetom“, od 01. marta 2020. godine su angažovane 4 gerontodomačice za 40 korisnika.

Kroz donaciju Telekoma i Mastercarda u iznosu od 2000,00 eura, 6 staračkih domaćinstava sa seoskog područja je obezbijeđeno sa frižiderom, šporetom na drva, ogijevnim drvima i radovima na objektima stanovanja. Takođe, ADRA Crna Gora je obezbijedila 132 novogodišnja paketića za djecu i učenike osnovnih škola sa seoskog područja, dok je OOCK obezbijedila još 18 paketića.

Na kraju 2020. godine, u sklopu aktivnosti koje za cilj imaju osobe starije dobi, OOCK je posjetila 12 osoba sa područja opštine Kolašin koji su smješteni u Domu starih u Bijelom Polju. Pomoć je zamišljena kao posjeta uoči novogodišnjih praznika i tom prilikom su im dostavljeni paketi sa garderobom i prehrambenim proizvodima. Ove godine, kao i prethodne, zajedno sa ekipom Crvenog krsta Kolašin stare osobe posjetio je i predsjednik Opštine Kolašin i predstavnica Centra za socijalni rad.

U 2020. godini takodje je nastavljeno sa podjelom invalidskih kolica, prema zahtjevima koji su upuceni od strane lokalnog stanovništva.

U toku aktivnosti koje OOCK sprovodi, pohvalna je saradnja sa sledećim institucijama na teritoriji opštine: Sa lokalnom samoupravom postignut je sporazum o izdvajanju sredstava iz budžeta Opštine u iznosu od 3.000 eura godišnje od čega 1.500 eura za sufinansiranje plate za zaposlene osobe sa invaliditetom. Pored ovih sredstava, Opština Kolašin je u više navrata prebacivala sredstva radi obezbjeđivanja pomoći ugroženom stanovništvu; JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin sa kojim je ostvarena saradnja u projektu “Pomoć u kući za odraslo i staro lice sa invaliditetom” i kod pružanja pomoći licima u stanju socijalne potrebe, sa akcentom na ruralna područja; JZU Dom zdravlja Kolašin, sa kojim se saradnja ogleda u stručnoj pomoći medicinskog osoblja; JUSMŠ “ Braća Selić” Kolašin i OŠ “Risto Manojlović” Kolašin- Učenici osnovne i srednje škole u Kolašinu glavni su činilac motivisanja i regrutovanja novih članova i volontera; Saradnja sa Službom zaštite i spašavanja Kolašin ogleda se u oblasti djelovanja u nesrećama, kao i saradnju kroz podršku svim njihovim akcijama u spasavanju lica iz nepristupačnih područja; Sa planinarskim klubom Bjelasica bilo je više akcija potrage i spašavanja lica dok su pri organizovanju sportskih aktivnosti pod pokroviteljstvom Lokalne turističke organizacije ekipe prve pomoć OOCK bile prisutne radi pružanja eventualne pomoći; Sa Vojskom CG-kasarna Kolašin. izuzetna povezanost se ogleda tokom vanrednih situacija, kao i u oblasti dobrovoljnog davanja krvi i spašavanja u zimskim uslovima.

OCD/NVO

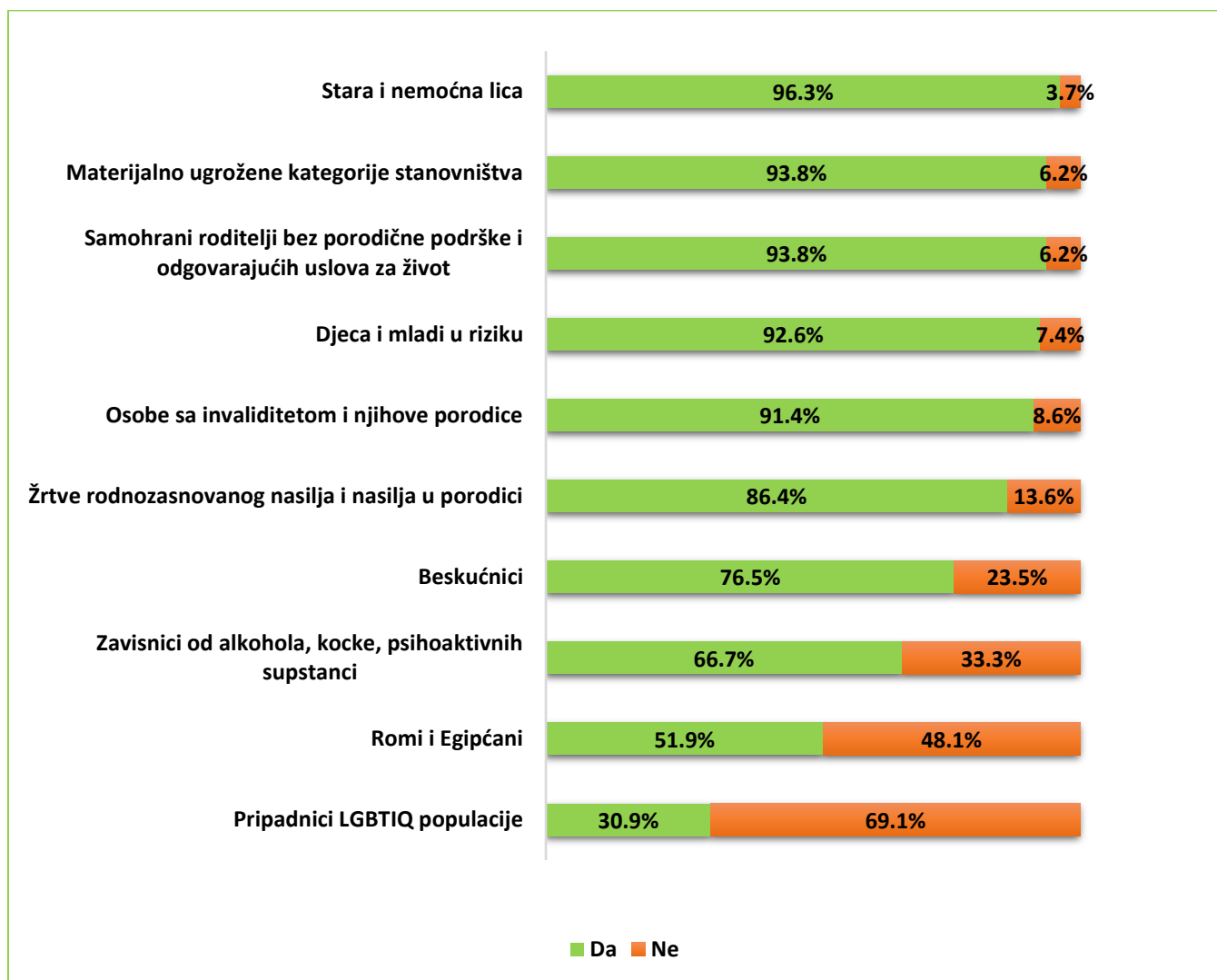
U svrhu razvoja kvalitetnih usluga socijalne i dječje zaštite izrazito je značajna saradnja sa civilnim sektorom, s kojima je uspostavljen uspješni partnerski odnos. OCD/NVO kroz pružanje usluga doprinose uklanjanju socijalnih prepreka što vodi ka nesmetanom obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti od značaja za uključivanje u život u zajednici.

Sledeće organizacije na teritoriji Kolašinasu registrovane za djelatnost socijalne i dječje zaštite: Argus-borba protiv bolesti zavisnosti, KOL-Medica-socijalna i dječija zaštita, Majke Kolašina-rodna ravnopravnost, Roditelji za učenike, Udruženje invalida rada Kolašina-socijalna i dječija zaštita, Udruženje roditelja djece i omladine sa teškoćama i smetnjama u razvoju-Zvijezda, New beginning-Novi početak, Udruženje za stare "Treće doba"-Pomoć starijim licima, Regionalni centar za pomoć osobama sa posebnim potrebama-Filipovo Kolašin, Omladinski klub, Udruženje penzionera Kolašin, Zavisnost ima lijek.

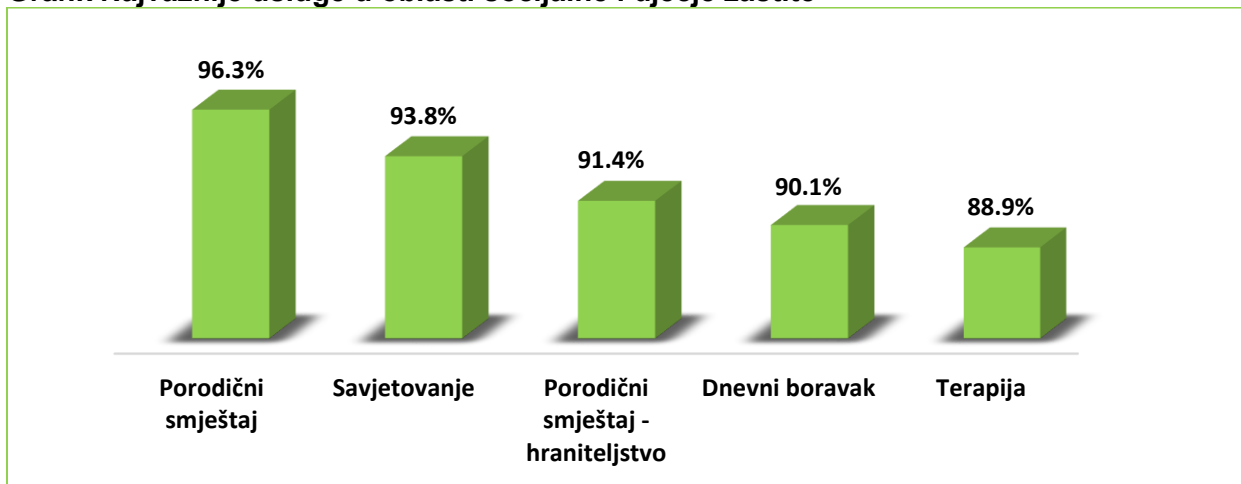
PRIORITETNE GRUPE I USLUGE U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

U skladu sa rezultatima anketnog istraživanja, na uzorku od 81 ispitanika, koje ima za cilj prepoznavanje prioriteta u ovoj oblasti i bolju procjenu potreba za uslugama iz socijalne i dječje zaštite u opštini Kolašin, u nastavku su dati grafički prikazi prioriteta grupa u lokalnoj zajednici i prioriteta usluga koje, prema mišljenju većine ispitanika, predstavljaju važan segment podrške korisnicima i njihovim porodicama i kao takve imaju prioritet u odnosu na sve ostale usluge socijalne i dječje zaštite

Grafik Prioritetne grupe u oblasti socijalne i dječje zaštite

Grafik Najvažnije usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite

U skladu sa ciljnim grupama koje se posebno štite Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, ciljevima iz strateških dokumenata, kao i rezultatima istraživanja, definisane su prioritetne ciljne grupe i usluge Lokalnog akcionog plana socijalne i dječje zaštite za opštinu Kolašini to:

PRIORITETNE GRUPE U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE:

- Djeca i mladi u riziku
- Stara i nemoćna lica
- OSI i njihove porodice
- Samohrani roditelji bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život
- Materijalno ugrožene kategorije stanovništva
- Žrtve rodnozasnovanog nasilja i nasilja u porodici
- Beskućnici
- Romi i Egipćani
- Zavisnici od alkohola, kocke, PAS
- Pripadnici LGBTQ populacije

PRIORITETNE USLUGE U OBLASTI SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE:

1. USLUGE PODRŠKE ZA ŽIVOT U ZAJEDNICI

- Dnevni boravak
- Pomoć u kući
- Personalna asistencija
- Stanovanje uz podršku
- Tumačenje i prevođenje na znakovni jezik
- Svratište

2. SAVJETODAVNO-TERAPISJKE I SOCIJALNO-EDUKATIVNE USLUGE:

- Savjetovanje
- Terapija
- SOS telefon
- Medijacija

3. USLUGE SMJEŠTAJA:

- Porodični smještaj – hraniteljstvo
- Porodični smještaj
- Prihvatište – sklonište
- Smještaj u ustanove

AKCIONI PLAN

DJECA I MLADI

<i>Cilj I Unapređenje i razvoj usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja za djecu i mlade u riziku</i>				
Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finansiranja
1.1. Razviti sistem informisanja javnosti o pravima iz sistema dječje zaštite radi povećanja dostupnosti prava	Sistem informisanja postavljen na portalu Opštine Kolašin, CSR	Opština Kolašin CSR	2021-2025	Opština Kolašin CSR
1.2. Usvojiti protokole o saradnji i postupanju na lokalnom nivou za procjenu i zadovoljavanje potreba djece sa smetnjama u razvoju	Usvojeni protokoli o saradnji i postupanju na lokalnom nivou	Opština Kolašin CSR JZU PU OCD NVO Škole	2021-2025	Opština Kolašin
1.3. Usvojiti protokole o saradnji i postupanju na lokalnom nivou za procjenu i zadovoljavanje potreba djece sa problemima u ponašanju	Usvojeni protokoli o saradnji i postupanju na lokalnom nivou	Opština Kolašin CSR JZU PU OCD NVO Škole	2021-2025	Opština Kolašin

1.4. Osnovati dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	Broj korisnika usluge	Opština Kolašin	2022-2025	Opština Kolašin
1.5. Uspostaviti savjetodavno-terapijske i socijalno - edukativne usluge za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	Broj korisnika usluge	NVO PU	2022 -2025	Opština Kolašin
1.6. Uspostaviti savjetodavno-terapijske i socijalno - edukativne usluge za djecu sa problemima u ponašanju	Broj korisnika usluge	NVO PU	2022-2025	Opština Kolašin
1.7. Uspostaviti uslugu pomoć u kući za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	Broj korisnika usluge	Opština Kolašin PU OCD NVO	2021-2025	Opština Kolašin
1.8. Interesorskim djelovanjem Opštine Kolašin, CSR, DZ, formirati jedinstvenu bazu podataka za djecu i mlade sa	Formirana baza podataka Broj djece sa smetnjama u razvoju Broj mladih sa smetnjama u razvoju	Opština Kolašin CSR DZ OCD NVO ZZZCG	2021-2025	Opština Kolašin

smetnjama u razvoju				
1.9. Uspostaviti uslugu stanovanja uz podršku za mlade bez roditeljskog staranja	Broj korisnika usluge stanovanja uz podršku	Opština Kolašin PU OCD NVO	2021-2025	Opština Kolašin Donatori
1.10. Razvijati uslugu porodičnog smještaja-hraniteljstva	Broj hraniteljskih porodica Broj djece na smještaju	PU CSR OCD NVO	2021-2025	CSR Opština Kolašin Donatori
1.11. Edukacija o vršnjakom nasilju u osnovnim i srednjim školama	Broj edukacija	Opština Kolašin OŠ NVO Škole DZ	2021– 2025	Opština Kolašin NVO Donatori
1.12. Uspostavljanje usluge savjetovanja za djecu i mlade i njihove roditelje koji koriste PAS	Broj korisnika usluge savjetovanja	PU OCD NVO Škole DZ	2021 – 2025	Opština Kolašin NVO
1.13. Utvrditi kriterijume i mjerila za formiranje cijana usluge za djecu i mlade koje finansira opština i donijeti cijene koštanja	Utvrdeni kriterijumi i mjerila Utvrdena cijena	Opština Kolašin PU OCD NVO	2021– 2025	Opština Kolašin
1.14. Obezbijediti psihološku podršku	Obezbijeđena podrška psihologa	Opština Kolašin Dom zdravlja	2021-2025	Opština Kolašin Dom zdravlja

roditeljima djece i mladih sa smetnjama u razvoju	I broj korisnika	OCD CSR Skole Vrtići, NVO		OCD CSR Skole Vrtići, NVO
---	------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------------

Cilj II Unapređenje stepena zaštite od zlostavljanja i zanemarivanja				
Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finansiranja
2.1.Organizovati kampanje u cilju informisanje žena i djece o porodičnom nasilju	Broj kampanja	Opština Kolašin CSR PU OCD NVO	2021-2025	Opština Kolašin NVO Donatori
2.2.Obezbijediti Prihvatilište-sklonište pri hitnim intervencijama	Broj stambenih jedinica Broj korisnika	PU NVO CSR	2021-2025	Opština Donatori CSR
2.3. Organizovati kampanje u cilju sprečavanja ugovorenih brakova	Broj kampanja	Opština Kolašin CSR NVO OCD	2021-2025	Opština Kolašin NVO Donatori

MATERIJALNO UGROŽENA LICA

<i>Cilj III Unapređenje materijalnih davanja u oblasti socijalne i dječije zaštite</i>				
Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finansiranja
3.1. Praćenje broja korisnika materijalnih davanja	Broj korisnika MO, DNJP, LI, JNP, DD, NZD i dr	Opština Kolašin CSR	U kontinuitetu	Nisu potrebna sredstva
3.2. Izrada individualnih planova aktivacije za radno sposobne korisnike MO	Broj individualnih planova aktivacije	CSR ZZZCG	U kontinuitetu	Nisu potrebna sredstva
3.3. Obezbijediti subvencije u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća koja osniva opština	Broj korisnika	Opština Kolašin	2022.godine-u kontinuitetu	Opština Kolašin

3.4. Mapiranje potreba za uspostavljanje usluge narodne kuhinje	Broj korisnika	Opština Kolašin CSR CK	2021-2025	Opština Kolašin
---	----------------	------------------------------	-----------	-----------------

STARIJA LICA

<i>Cilj IV Uspostavljene, dostupne usluge podrške za život u zajednici i savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge za starija lica</i>				
Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finansiranja
4.1. Informisanje starijih lica o pravima iz socijalne i dječije zaštite.	Broj brošura, letaka	Opština Kolašin CSR NVO CK	2021-2025	Opština Kolašin NVO
4.2. Uspostaviti uslugu dnevnog boravka za starija lica	Broj korisnika	Opština Kolašin PU CSR	U kontinuitetu	PU Donatori
4.3. Uspostaviti savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge za starija lica	Broj usluga	Opština Kolašin NVO OCD	2021-2025	Opština Kolašin NVO
4.4. Uspostaviti integrisane usluge starijim	Broj korisnika Broj usluga	Opština Kolašin CSR, NVO, PU, JZU, UP,	2021-2025	Opština Kolašin

licima, posebno na seoskom području		OCD		OCD NVO
4.5. Uključiti volontere u pružanju usluga starijim licima	Broj volontera	Opština Kolašin NVO CK	2021-2025	Opština Kolašin
4.6. Utvrditi kriterijume i mjerila za formiranje cijena usluge za starija lica koje finansira opština i donijeti cijene koštanja usluga	Utvrdeni kriterijumi i mjerila Utvrdena cijena	Opština Kolašin PU OCD NVO	2021-2025	Opština Kolašin

OSOBE SA INVALIDITETOM

Cilj V Uspostavljene i dostupne usluge podrške za život u zajednici i savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge za osobe sa invaliditetom

Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finansiranja
5.1 Informisanje osoba sa invaliditetom o pravima iz socijalne i dječije zaštite.	Broj brošura, letaka	Opština Kolašin CSR NVO OCD	2021-2025	Opština Kolašin NVO

5.2. Uspostaviti savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge za osobe sa invaliditetom i članove porodice	Broj usluga Broj članova porodice	PU Opština Kolašin NVO	2021-2025	Opština Kolašin NVO
5.3. Uspostaviti integrisane usluge za osobe sa invaliditetom	Broj korisnika Broj usluga	Opština Kolašin CSR NVO, PU JUSDZ JZU	2021-2025	Opština Kolašin OCD NVO Donatori
5.4. Interesorskim djelovanjem Opštine Kolašin, CSR, DZ, formirati jedinstvenu bazu podataka OSI	Formirana baza podataka Broj OSI	Opština Kolašin CSR DZ OCD NVO	2021-2025	Opština Kolašin CSR DZ
5.5. Uraditi analizu pristupacnosti objekata javnih preduzeća koje osniva Opština i javnih površina u opštini Kolašin	Urađena analiza pristupačnosti	Opština Kolašin NVO/OCD	2021-2025	Opština Kolašin NVO/OCD Donatori

RE POPULACIJA

Cilj VI Unapređenje položaja pripadnika/ca Romske i Egipćanske populacije				
Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori

				finasiranja
6.1. Informisati i edukovati pripadnike romske zajednice (naročito lica iz kategorije višestruko ranjivih) o uslugama iz domena socijalne i dječje zaštite.	Broj korisnika usluga SiD zaštite	Opština Kolašin CSR	U kontinuitetu	Nisu potrebna finansijska sredstva
6.2. Organizovanje kampanje/radionice o značaju obrazovanja i zdravstvene zaštite	Realizovana kampanja/radionica	Opština Kolašin Škole Dom zdravlja	2021-2025	Opština Kolašin Škole Dom zdravlja Donatori

LGBTQ POPULACIJA

Cilj VII Unapređenje položaja pripadnika/ca LGBTQ populacije				
Aktivnosti-mjere	Indikatori	Nosioci aktivnosti	Vrijeme realizacije	Izvori finasiranja
7.1. Ojačati kapacitete i promovisati antidiskriminatorno ponašanje kroz sprovođenje obuka za: predstavnike lokalne samouprave, policijskih, socijalnih i inspeksijskih službi i drugih državnih organa zaduženih za	<ul style="list-style-type: none"> - Obučene ciljne grupe na nivou lokalne samouprave - Minimum 15 učesnika obuke 	NVO	2022-2025	Opština Kolašin biznis sektor, donatori, donatori kroz budžete organizacija

pružanje usluga socijalne zaštite i zaštite od diskriminacije na lokalnom nivou.				civilnog društva, državni budžet
7.2. Obilježavanje 10. Decembra – Dan ljudskih prava (i segment posvećen ljudskim pravima LGBTQ osoba	- Ojačan senzibilitet okruženja prema LGBTIQ osobama	Opština Kolašin CSR NVO	2022-2025	Opština Kolašin

PLAN PRAĆENJA SPROVOĐENJA I PROCJENE USPJEŠNOSTI

Na godišnjem nivou, važno je obezbijediti i neposredno učešće građana/ki u ocjenu sprovođenja plana kao i planiranja budućih prioriteta, i na taj način proces učiniti inkluzivnijim, sa ciljem da se upoznaju i sa rješenjima iz plana i da se čuje njihovo mišljenje i isto uvaži.

U cilju uspješne implementacije Lokalnog akcionog plana socijalne i dječje zaštite u opštini Kolašin 2021-2025, predstavnici lokalne samouprave, tj. organa lokalne uprave nadležnog za oblast socijalne i dječje zaštite, vršiče eksternu komunikaciju i saradnju sa širim krugom implementatora u svim sektorima.

PR plan uključuje, ali nije limitiran na, sljedeće aktivnosti:

- postavljanje Lokalnog plana socijalne i dječje zaštite u opštini Kolašin 2021-2025 na sajtu Opštine Kolašin;
- slanje pisma svim institucijama na lokalnom nivou o postojanju Lokalnog plana;
- slanje pisma svim organizacijama civilnog društva na lokalnom nivou o postojanju Lokalnog plana;
- slanje pisma svim likvidnim firmama/kompanijama na lokalnom i nacionalnom nivou o postojanju Lokalnog plana sa ciljem da se omogući da oni razviju ili usklade svoje planove društvene odgovornosti u skladu sa potrebama zajednice;
- slanje informacije medijima na lokalnom i nacionalnom nivou o postojanju Lokalnog plana sa ciljem da se informiše

šira javnost i potencijalni korisnici socijalnih usluga;

- informisanje nadležnog tijela na nacionalnom nivou o Lokalnom planu jednom godišnje o rezultatima;
- kroz internet komunikaciju (websajt i sl.) komunicirati sa širom javnošću i ostvariti neposredno učešće u procesu sprovođenja Lokalnog plana.

Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja će biti zadužen za praćenje i koordinaciju aktivnostima u sprovođenju i izveštavanju o realizaciji Lokalnog plana socijalne i dječje zaštite za opštinu Kolašin za period 2021-2025. godine.